

AI-110

April-2025

LL.B., Sem.-IV

208 : Law

[Legal Methods and Legal Theories (Jurisprudence)]

Time : 2:30 Hours]

[Max. Marks : 100

સૂચના : દરેક પ્રશ્ન સમાન ગુણ ધરાવે છે.

1. વિધિમીમાંસાનો અર્થ, ખ્યાલ અને સ્વરૂપ વિશે વિસ્તૃતમાં સમજૂતી આપો તથા કાનૂની ક્ષેત્રમાં તેના મહત્વની ચર્ચા કરો. 25

અથવા

1. યોગ્ય કેસો તેમજ ઉદાહરણોની મદદથી રૂઢિ અને પૂર્વનિર્ણયની કાયદાના ઉદ્ગમસ્થાન તરીકે વિગતે સમજૂતી આપો. 25

2. જીન ઓસ્ટીન દ્વારા આપવામાં આવેલ આદેશાત્મક વિચારસરણી વિશે ટૂંકમાં ચર્ચા કરો. આંતરરાષ્ટ્રીય કાયદા અને નૈતિકતાના કાયદા વિશે ઓસ્ટીનનું શું મંતવ્ય છે ? 25

અથવા

2. રોસ્કો પાઉન્ડ દ્વારા પ્રસ્થાપિત કરવામાં આવેલ કાયદાની સામાજિક વિચારસરણી વિશે વિગતે ચર્ચા કરો. 25

3. ન્યાયવિદ્ હેક્ટેલે આપેલ કાનૂની અધિકારોના વિવિધ પ્રકારો વિશેની ચર્ચા અધિકાર-ફરજ વચ્ચેના પારસ્પરિક સંબંધો સહિત વિગતે કરો. 25

અથવા

3. વ્યક્તિના સ્વરૂપ અને પ્રકારોની વિસ્તૃતમાં સમજૂતી આપો. નિગમિત વ્યક્તિત્વ વિશે ઉચિત કેસો સહિત ચર્ચા કરો. 25

4. (A) નીચેના પૈકી ગમે તે બે વિશે વિગતે સમજૂતી આપો : 15
- (1) કાયદાની શુદ્ધ વિચારસરણીનો ખ્યાલ
 - (2) સ્વત્વાધિકારોના પ્રકારો
 - (3) સજાની વિચારસરણીઓ
 - (4) કબજાની આવશ્યકતાઓ અને પ્રકારો
- (B) નીચેના વિધાનો ખરા છે કે ખોટા તે કારણો સહિત જણાવો : 10
- (1) “કાયદાનો હેતુ સર્વાધિક લોકોને સર્વાધિક ખુશી આપવાનો છે.” આ સિદ્ધાંત ન્યાયવિદ્ બેન્થામે આપેલ છે.
 - (2) ખ્લેટો એ કાયદાઓને ચાર પ્રકારમાં વહેંચેલ છે : શાશ્વત કાયદા, કુદરતી કાયદા, દૈવી કાયદા અને માનવસર્જિત કાયદા.
 - (3) ‘ન્યાયવિદોના લખાણ’ એ કાયદાના સ્ત્રોત નથી.
 - (4) નૈતિક ફરજોની અવમાનના ગુના તરફ સજાને પાત્ર છે.
-

Seat No. : _____

AI-110

April-2025

LL.B., Sem.-IV

208 : Law

[Legal Methods and Legal Theories (Jurisprudence)]

Time : 2:30 Hours]

[Max. Marks : 100

Instruction : Each question carries equal marks.

1. Define and explain the meaning, scope and nature of Jurisprudence. Discuss about its importance in the field of law. 25

OR

1. Explain in detail about custom and precedent as sources of law along with relevant cases and illustrations. 25

2. Discuss briefly the Theory of Positivism as propounded by Jean Austin. What is Austin's opinion about International Law and Law of Morality ? 25

OR

2. Discuss in detail the Sociological Theory of Law given by Roscoe Pound. 25

3. Discuss in detail about various kinds of Legal Rights defined by Jurist Hohfeld with Right-Duty co-relations. 25

OR

3. Explain the nature and types of persons. Discuss about the concept of Corporate Personality with relevant cases. 25

4. (A) Explain in detail any **two** from the following : **15**
- (1) Concept of Pure Theory of Law
 - (2) Kinds of Titles
 - (3) Theories of Punishment
 - (4) Essentials and kinds of Possession
- (B) State with reasons whether the following statements are true or not : **10**
- (1) “The end of legislation is the greatest happiness of the greatest number.”
This principle is given by Jurist Bentham.
 - (2) Plato divided laws into four categories : eternal law, natural law, divine law and human law.
 - (3) ‘Juristic writing’ is not a source of law.
 - (4) Non-observance of moral duties is punishable as an offence.
-